

Курило К. А.,
студентка 5 курсу,
10 групи, Інституту підготовки кадрів для
органів юстиції України Національного
юридичного університету імені Ярослава
Мудрого

ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ В ТЕРОРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СПОСІБ ВЧИНЕННЯ КІБЕРЗЛОЧИНУ

Ключові слова: тероризм, Інтернет, терористична організація.

Keywords: terrorism, Internet, terroristic organization.

Анотація: розглянуто сучасний стан розвитку терористичної діяльності у світі. Виокремлено і розкрито основні способи використання Інтернету в терористичних цілях.

Abstract: the current state of development of terrorist activity in the world is considered. The main ways of using the Internet for terrorist purposes are singled out disclosed.

Сьогодні терористична діяльність виходить на новий рівень, методи, якими послуговуються терористи, удосконалюються разом з розвитком новітніх технологій. Не стала винятком і мережа Інтернет, використання якої в терористичних цілях стає все більш поширеним явищем.

Найбільш небезпечним в інтернет-тероризмі є те, що для використання Інтернету в процесі здійснення терористичних цілей не існує національних кордонів, внаслідок чого посилюється потенційний вплив на жертв. 8-й Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун з цього приводу зазначив: «Інтернет є наочним прикладом того, як терористи можуть ефективно діяти на транснаціональній основі.» [3, с. 182]

Відповідно до даних дослідження Global terrorism Index, яке щорічно проводить Інститут економіки та миру, аналізуючи небезпечні процеси у 162-х країнах світу, зокрема щодо використання терористичними і екстремістськими організаціями ресурсів мережі «Інтернет», - у 1998 році терористичні структури підтримували у «всесвітній павутині» всього 12 сайтів. Вже до 2005 року їх налічувалося близько 9800, а в даний час, за оцінками експертів, - близько 110 тисяч. [2]

Інтернет сьогодні перетворився на потужний інструмент маніпуляції свідомістю і поведінкою людей, здатний ефективно впливати на громадську думку як в Україні, так і за кордоном. Він надає екстремістським об'єднанням можливості щодо забезпечення формування автономних осередків. Цьому сприяє специфіка глобальної мережі, яка забезпечує такі переваги, як простота доступу, незалежність від географічного розташування, необмежена потенційна аудиторія, висока швидкість передачі інформації, труднощі в здійсненні контролю з боку правоохоронних органів та інші. [3, с. 184]

На моє переконання, можна виокремити 6 основних методів, з допомогою яких Інтернет використовується в терористичних цілях. Це, насамперед, пропаганда (в тому числі вербування, радикалізація і підбурювання до тероризму), фінансування, навчання, планування (в тому числі з використанням секретного зв'язку і відкритих джерел інформації), виконання, а також комп'ютерні атаки.

Зазвичай пропагандистські матеріали мають форму мультимедійних комунікацій, що містять ідеологічні або практичні настанови, роз'яснення, виправдання або рекламу терористичної діяльності. До них можуть відноситися віртуальні повідомлення, презентації, журнали, теоретичні роботи, аудіо- та відеофайли, а також електронні ігри, що розробляються терористичними організаціями або їх прихильниками.

Такі матеріали можуть поширюватися з використанням широкого спектра інструментальних засобів, таких, відповідно, як спеціалізовані веб-сайти, цільові віртуальні чат-групи і чат-форуми, онлайн-журнали, платформи соціальних мереж типу Twitter і Facebook, а також популярні відео- і файлообмінні веб-сайти як YouTube і Rapidshare. Терористичні організації все частіше використовують пропаганду, поширювану через такі платформи, як захищені паролем веб-сайти і чат-групи обмеженого доступу в Інтернеті, як засіб таємної вербовки. Сукупна аудиторія Інтернету забезпечує терористичним організаціям і їхнім прихильникам глобальний резерв потенційних новобранців. [1, с. 14]

Радикалізація відноситься перш всього до процесу ідеологічної обробки, який нерідко супроводжує перетворенню завербованих неофітів в осіб, сповнених рішучості здійснювати насильницькі дії на основі екстремістських ідеологій. Процес радикалізації часто включає використання пропаганди, яка протягом тривалого часу ведеться або за допомогою особистого спілкування, або через Інтернет.

Терористичні організації та їх прихильники також можуть використовувати Інтернет для фінансування терористичних актів. Методи, за допомогою яких терористи використовують Інтернет для мобілізації і збору коштів і ресурсів, можна поділити на чотири основні категорії: прямі прохання про пожертвування, електронна комерція, використання діючих в Інтернеті платіжних інструментів, а також посередництво неприбуткових організацій.

У разі прямих звернень мова йде про використання веб-сайтів, чат-груп, масових розсилок і цілеспрямованих повідомлень з метою передачі прохань про пожертви від прихильників. Перекази коштів нерідко проводяться за допомогою електронних банківських переказів, кредитних карт чи інших платіжних засобів, доступних через такі сервіси, як PayPal або Skype. [1, с. 15]

Дедалі ширший спектр засобів інформації надає платформи для поширення практичних посібників для підготовки терористів у вигляді інтерактивних навчальних посібників, аудіо- та відеокліпів, інформаційних повідомлень і рекомендацій. Наприклад, журнал "Inspire" є інтернет-виданням, що імовірно випускається "Аль-Каїдою" з метою дати мусульманам можливість готуватися до участі в джихаді вдома. У ньому публікуються ідеологічні матеріали, спрямовані на заохочення тероризму, в тому числі заяви, приписувані Усамі бен Ладену, шейху Аїмана аз-Завахірі і іншим відомим діячам "Аль-Каїди".

Термін "кібератака" зазвичай означає умисне використання комп'ютерних мереж в якості засобу для нанесення удару. Такі атаки, як правило, мають на меті порушити нормальне функціонування таких об'єктів нападу, як комп'ютерні системи, сервери або базова інфраструктура, за допомогою "хакінгу", витончених способів створення стійких загроз, комп'ютерних вірусів, шкідливих програм. Кібератаки можуть мати характерні риси терористичного акту. [1, с. 15]

Отже, Інтернет-технології мають чимало переваг, починаючи з їх унікальної придатності для обміну інформацією та ідеями, що є одним із загальноновизнаних основоположних прав людини. Однак слід також визнати, що ті ж технології, які сприяють такому спілкуванню, можуть бути використані у терористичних цілях. Використання Інтернету в терористичних цілях як створює проблеми, так і відкриває нові можливості в боротьбі з тероризмом.

Список використаних джерел:

1. Використання Інтернету в терористичних цілях / Організація Об'єднаних Націй. – Нью Йорк, 2013. 164 с.

2. Дослідження Global terrorism Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2015/11/2015-Global-Terrorism-Index-Report.pdf>

3. Іванов Ю.А. До питання про поняття тероризму в міжнародному праві/Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – Випуск 7.-К.: Київський університет ім. Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин, 1998.– С.180–190.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність** у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017